

Landschap met Perspectief

Eibert Jongsma - Landschap Overijssel: de Landschapsorganisatie van Overijssel

Stichting Landschap Overijssel

- Zelfstandige stichting:
 - Terreinbeheer en natuurontwikkeling
 - Landschapsherstel en -beheer
 - Erfgoed behoud
- We zijn:
 - Vastberaden
 - Verantwoordelijk
 - Verbinding
 - Ontwikkelingsgericht
 - Nabij(heid)
- Dit doen we met:
 - 64 medewerkers
 - 7000 vrijwilligers
 - 9000 donateurs
 - 45 bedrijfsvrienden

En vooral passie voor natuur en landschap!!

Landschapsherstel en -beheer

- Delen van kennis over (ontstaan) landschappen
- Ondersteunen burgerinitiatieven en lokale projecten
- Adviseren van grondeigenaren
- Vrijwilligersgroepen
- Groen en Blauwe Diensten
- Samenwerking met andere organisaties zoals LTO en Agrarische Collectieven
- Samenwerking bedrijfsleven
- Deelname aan stikstofafspraken en RES

Landschap goed voor leefbaarheid

- Historie verbindt met mensen met hun plek
- Het maakt het verhaal logisch
- Leren kijken naar het landschap
- Landschapsbiografie als instrument

Staat van ons landschap

- Jarenlang meetnet landschap (MAC)
- Trend in het landschap:
 - Sinds 1900 47% minder landschapselementen
 - Inschatting is dat in 10 jaar nog steeds 100 ha landschapselementen verdwijnt;
 - Er vindt een vergroving van het landschap plaats. Met effect op:
 - Biodiversiteit
 - Leefbaarheid
 - Waarden van ons landschap

Onze natuurlijke fabriek

*84% van de landbouwgewassen profiteert van de bestuiving door insecten.
De economische waarde hiervan wordt voor Nederland geschat op circa 1.1 miljard euro.*

Ons decor

*Huizenprijzen zijn 4 tot 12% hoger als deze in en nabij groen liggen.
Kopers zijn, naar schatting, bereid gemiddeld 7% meer te betalen.*

Onze allesreiniger

100.000 km beplanting zorgt voor vastlegging van 8% van de jaarlijkse uitstoot aan CO2.

Ons medicijn

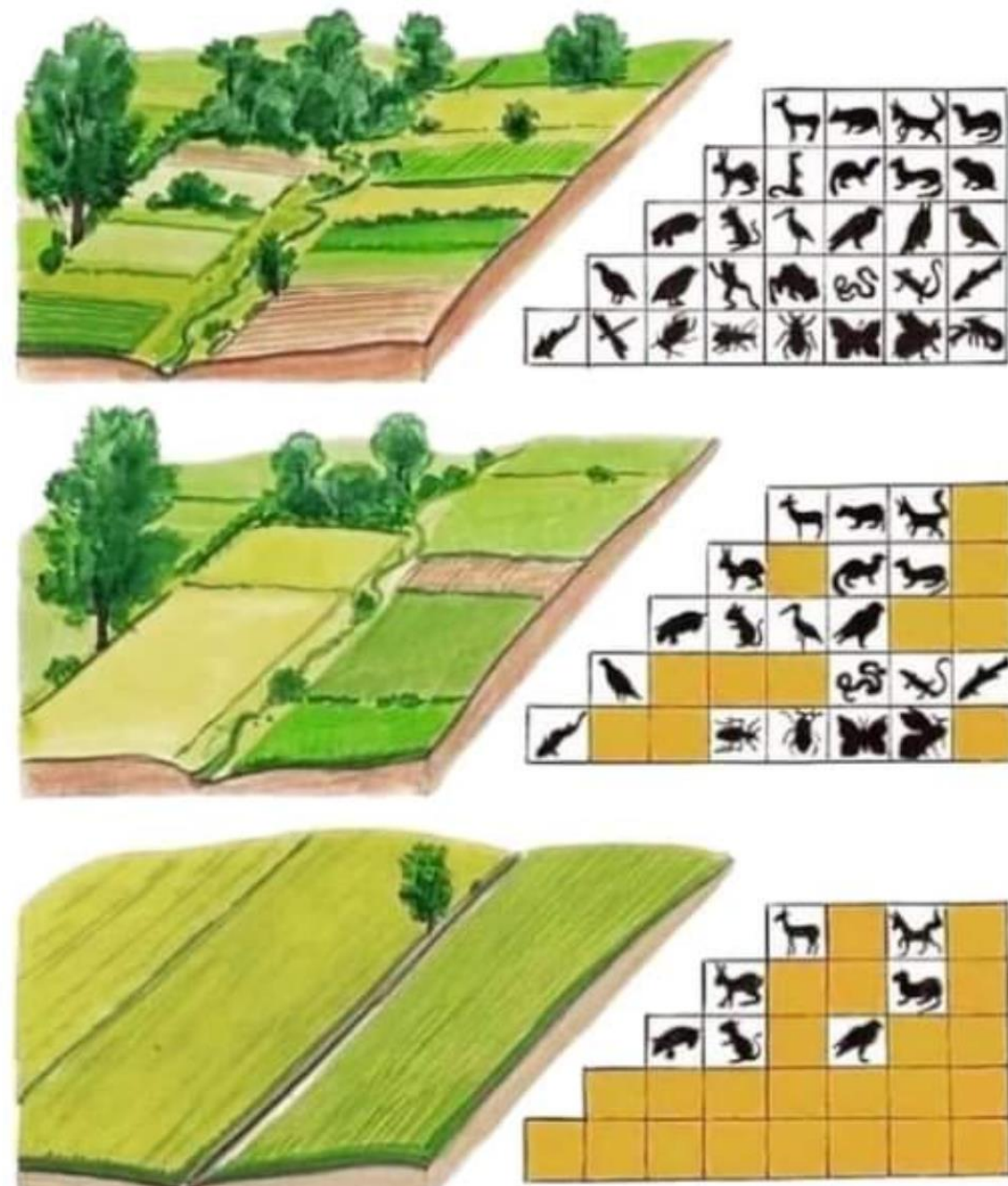
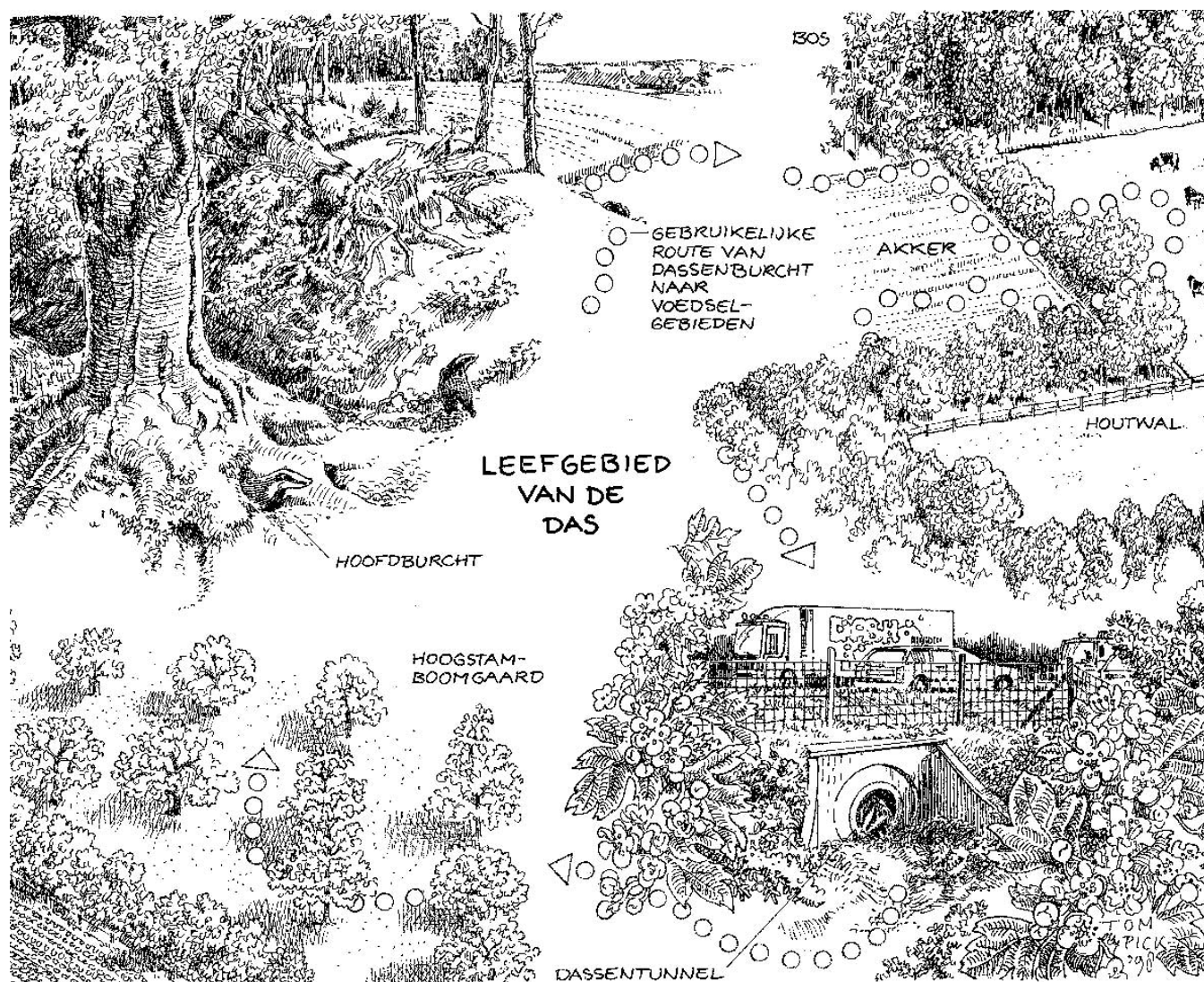
De aanwezigheid van groen zorgt voor 25% minder depressies, 15% minder migraine en ernstige hoofdpijnen en 23% minder astma of COPD.

Ons thuis

Elk landschap, elke streek, heeft zijn eigen identiteit. De aan- of afwezigheid van karakteristieke landschapsonderdelen en de mate van samenhang is hierin erg belangrijk.

Effect op biodiversiteit

Groene en Blauwe Diensten Overijssel

- Sinds 2008
 - Aanleg, herstel en beheer landschapselementen
 - Agrariërs, particulieren, landgoedeigenaren
 - Contracten van 21 of 30 jaar
 - Staatssteun-proof
-
- Ca. 70 miljoen (provincie ca. 75% / gemeente 20%,
privaat/compensatie 5%)
 - Landschapsfondsen
 - Vastgelegd in 2.400 contracten

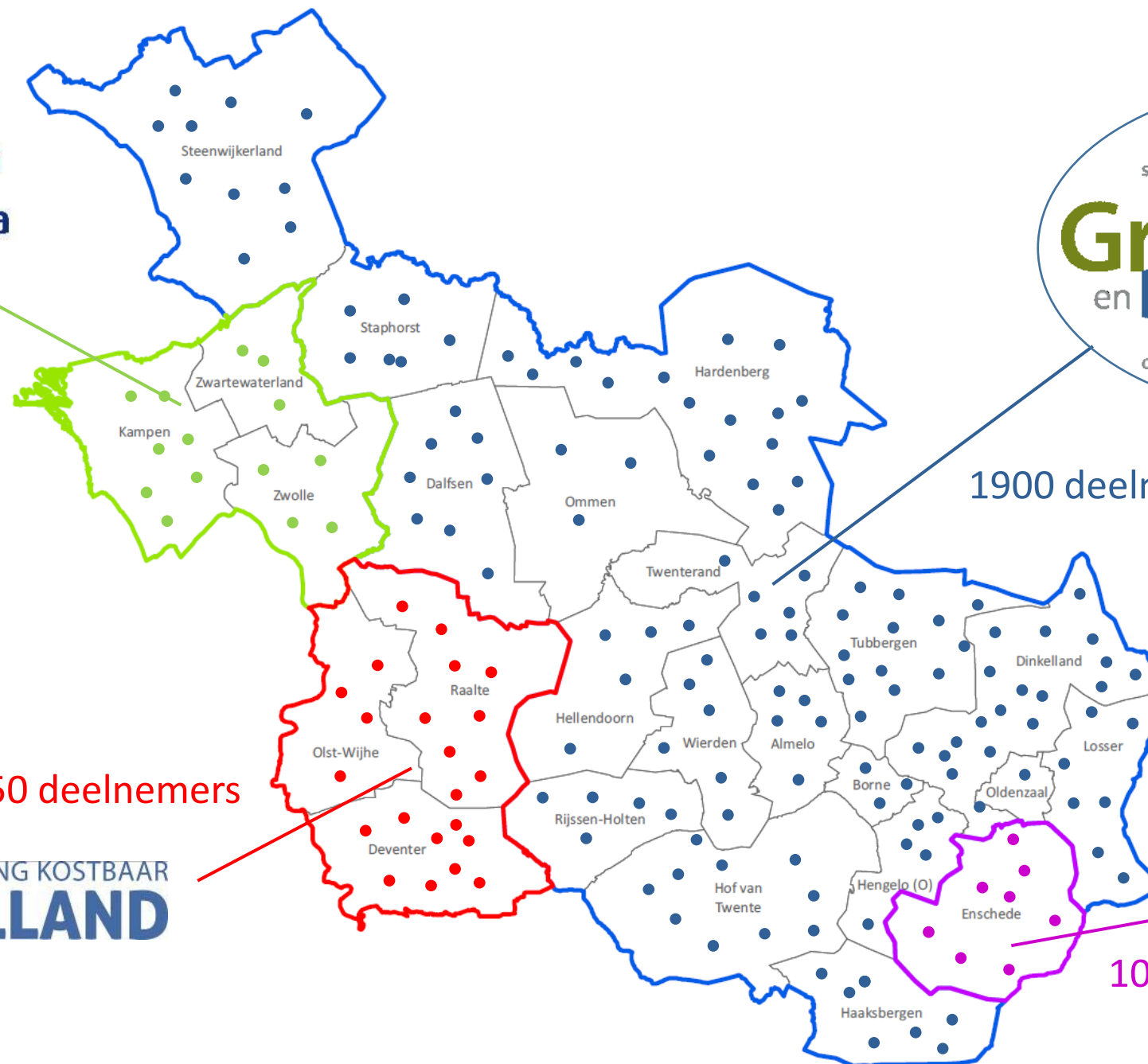
150 deelnemers

1900 deelnemers

250 deelnemers

Landschapsfonds
Enschede

100 deelnemers

S T I C H T I N G

Groene en Blauwe Diensten

O V E R I J S S E L

Wij zijn...

1.900 deelnemers

En we beheren gezamenlijk

...1.277 kilometer aan houtwallen, singels, lanen
en heggen en hagen

...4.700 knotbomen en solitaire bomen

...455 poelen

...en 35 ha hoogstamfruitboomgaarden

10% groenblauwe dooradering

- Aanvalsplan Landschapselementen
 - Invulling Klimaatakkoord
 - Bossenstrategie
 - Biodiversiteit
- NOVI
- Contouren nieuwe omgevingsvisie provincie Overijssel
 - Koppeling Catalogus Gebiedskenmerken

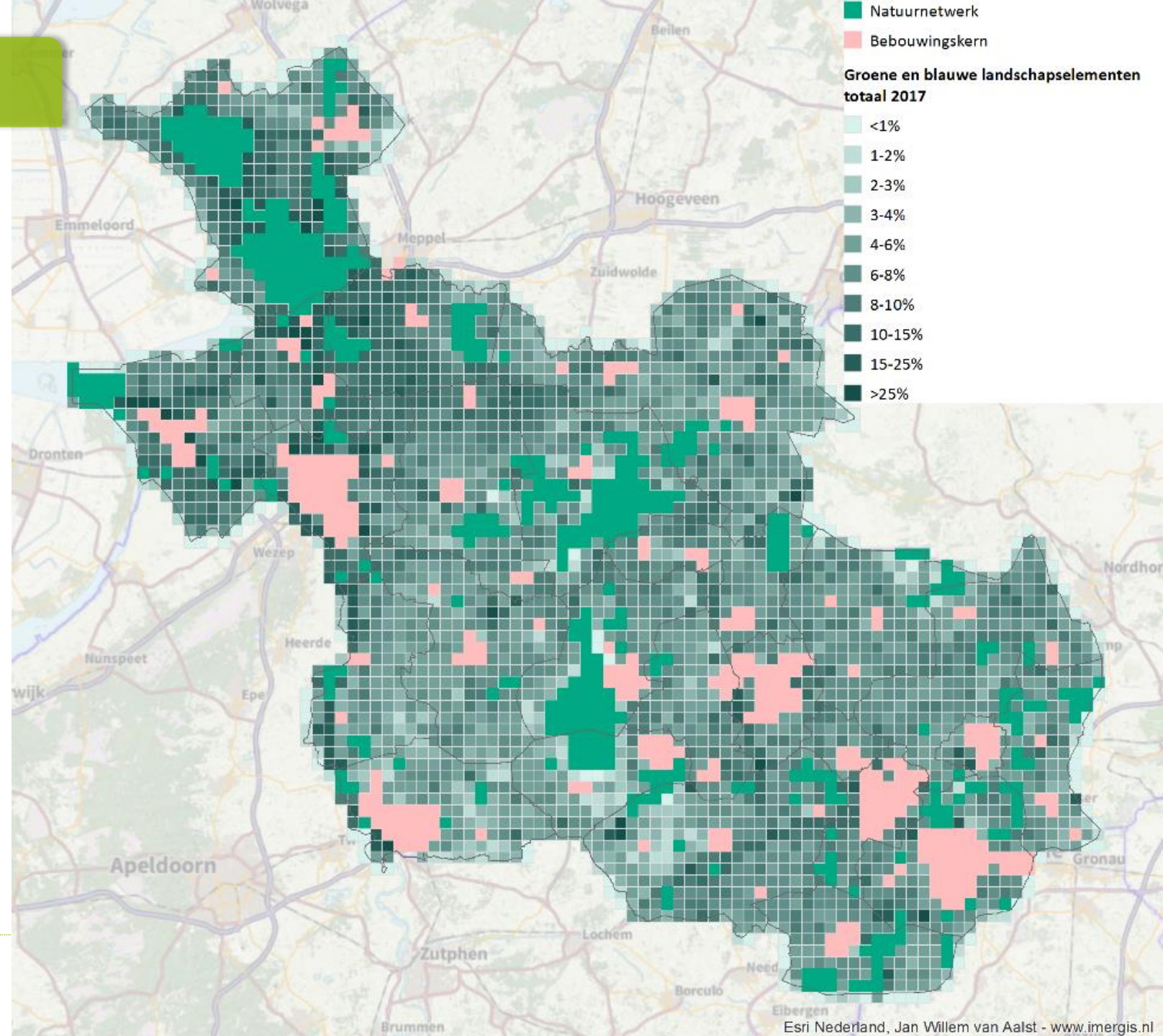
Verschil per landschapstype

Versterken van Cultuurhistorische patronen

Versterken van biodiversiteit en natuurterreinen

Hoeveer zijn we nu?

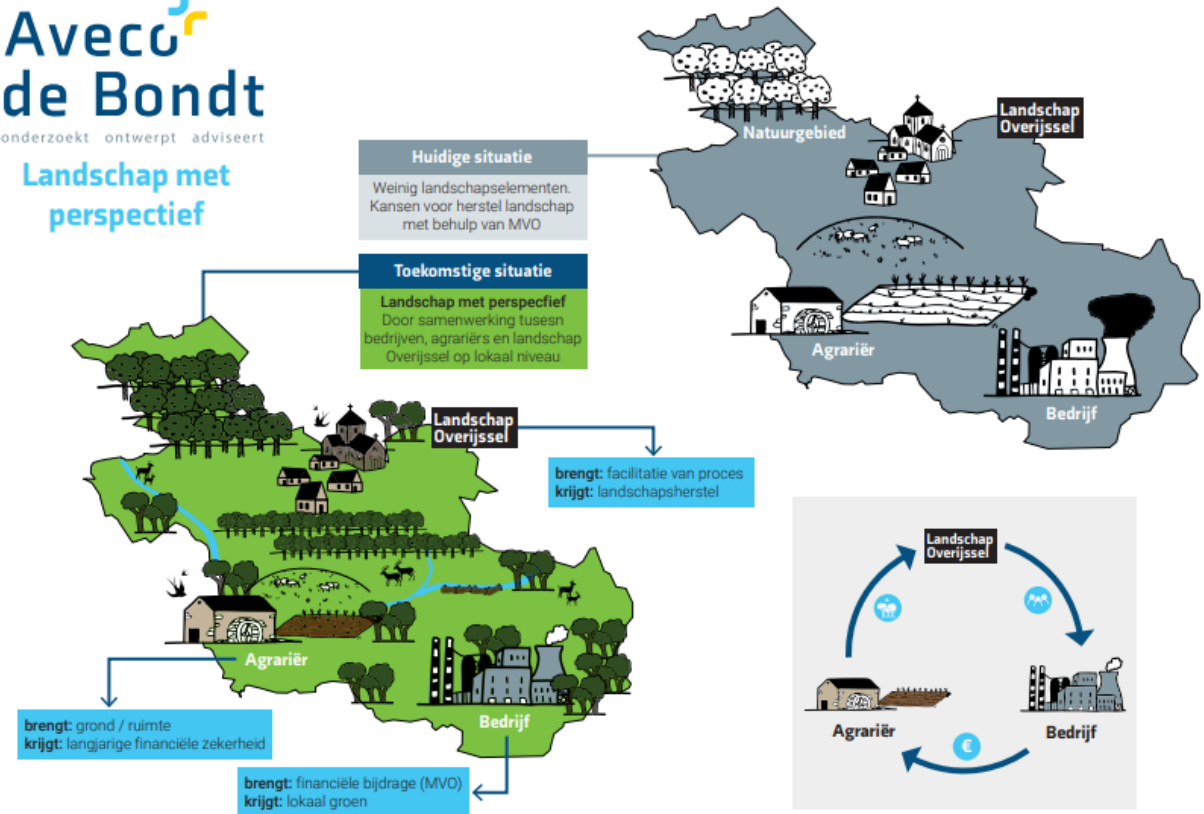

Landschap met Perspectief

- **Doel:** Propositie ontwikkelen voor bedrijfsleven en agrariërs om te komen tot 10% groenblauwe dooradering
- **Propositie bedrijfsleven:** mogelijkheden bieden voor bedrijven om te investeren in duurzaamheid, klimaat (CO2), gezondheid, leefomgeving, in de **regio**
- **Propositie agrariërs:** mogelijkheden om hun grond in te zetten voor landschapselementen met daarbij een langjarige vergoeding. Hiermee kan een stap gezet worden in verder extensivering

Landschap Overijssel i.s.m. Groene en Blauwe Diensten, LTO en andere partijen

**Aveco
de Bondt**
onderzoekt ontwerpt adviseert
**Landschap met
perspectief**

Propositie bedrijfsleven, burgers en overheden

- Duurzaamheid en CO2

Samenwerking Trees for All

Duurzaamheid bedrijven(vb. Grolsch, Slimstock, Bosch/Nefit)

Bijdrage aan leefomgeving of vestigingsklimaat

Mogelijk ook burgers?

- Verplichte compensatie

Boscompensatie → vb. Rijkswaterstaat nabij Boetelerveld

Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving

Koppeling met duurzame energie, woonwijken, bedrijventerreinen en infrastructuur

- Overheden

Aanvalsplan Landschapselementen

Bossenstrategie / Klimaatakkoord

Nationaal Programma Landelijk Gebied

Meerwaarde biodiversiteit, stikstof, CO2 vastlegging, fijnstof, leefbaarheid

Propositie agrariërs

- Zakelijke benadering
- Vergoeding voor aanleg, afwaardering grond en langjarig beheer (min 20 jaar)
- Positieve bijdrage aan het verdienmodel van agrarische bedrijven
- Ieder bedrijf heeft zijn eigen uitgangspunten, daarom leveren wij maatwerk.
- Meerwaarde voor agrariër:
 - Koppeling andere geldstromen (SNL, ANLB)
 - Mogelijkheden in kader van GLB en Planet Proof
 - Bijdrage aan extensivering en stikstofopgave
 - Waarde grond vrij voor investeringen
- Nu geen mogelijkheden
 - Geen budget meer GBD en ANLB beperkt tot aantal gebieden

Structuren voor uitvoering hebben we al

Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel

- Elke gemeente in Overijssel heeft een landschapsfonds
- Contracten voor 21 tot 30 jaar beheer
- Goed systeem van controle en kennisoverdracht

Streekkeigen Landschapsbeheer

- Bewonersinitiatieven
- Begeleiding om 'bidbooks' te maken en uit te voeren

Veel animo en geïnteresseerde grondeigenaren!!

Laten we samenwerken aan ons waardevolle landschap

De Landschapsorganisatie van Overijssel